

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K. Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „</p>	<p>Főszerkesztő: Dr. VARGA LAJOS. Felelős szerkesztő: SZATHMÁRY ZOLTÁN.</p>	<p>Egyes szám ára 4 fillér. — SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: — Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.</p>
---	--	---

A kormány beszámolója.

(P.) Nevezetes évfordulóhoz ért ennek az országnak kormányzata. Eppen most van egy esztendeje, hogy a hivatalos lap piros betűs ünnepet hirdetett a nagy katasztrófákat átélt országnak: a magyar király kinevezte a nemzeti kormányt, amely a nemzet hivatott képviselőjeként állott Magyarország kormányzásának élére. Egy esztendő óta sok esemény zajlott le politikánkban. A mai választási törvény alapján megvívott utolsó alkotmányos küzdelem a parlamenti küzdő porondra küldte a mai többséget, két költségvetési vita, két delegáció foglalta le a kormány drága idejének javarészét.

Olyan dolgok, amelyek éppen nem arra szolgáltak, hogy ezt a kormányt nagy missziójának beváltásában előre segítsék. Fél esztendőt, hogy ugymondjuk, folyó ügyeknek, a rendes állami szükségleteknek tárgyalása kötött le. Attól a pillanattól kezdve tehát, hogy Wekerle miniszterelnök 1906 április 11-én körvonalozta a koalíció előtt a kormány elvállalt feladatait, a valóság szerint a kormánynak csak félesztendő állott rendelkezésére, — hogy programjának éljen.

A kormány vállalt nagy feladatai ismeretese. A trónbeszéd és a miniszterelnök május 30-án elmondott programbeszéde a Házban részletesen kifejtették azt. És ma, amikor megvonjuk a mérlegét annak, hogy mit csinált e kormány a maga egyesített nehéz munkálkodása során, ha inventáriumba szedjük a kormányzati teendőket, amelyeknek nemzetéleti, társadalmi vonatkozásai a zilált viszonyok javítását, sok régi mulasztásnak pótlását célozták, meglepődve állunk meg az anyaghalmaz előtt, amelyet a kormány jeles férfiai a maguk politikai multjukhoz méltóan a nemzet és a társadalom érdekében fel tudtak dolgozni. Hogy fényes elemék, nagy jellemek állanak Magyarország kormányzatának élén, azt

tudja az egész ország s konstatálják még az ellenségek is, de hogy e kitűnő férfiak a szakmunkálkodás terén is olyan zseniális készséget és imponáló munkaerőt fognak tanusítani, azt nem lehetett várni, annál kevésbé, mert hiszen a kormányzás gyakorlati politikájában felnőtt nem egy eddigi kormány egész korszakos léte alatt alig tett valamit.

Egészen siváran, objektíven akarjuk mérlegelni a kormány egy esztendei munkálkodását. Nagy területnek tekintjük kormányzati politikáját és leszurjuk mérő pőznánkat annál a mesgyénél, mely az egy esztendő képletét jelenti. És e ponttól tavolódva és eljutva a mai naphoz, az e ponton leszurandó mérőpőznának voltaképpen diadalmi jelnek, büszke lobogónak kellene lennie, amely hirdesse a megfutott pálya dicsőségét s a visszanező perspektíva gyönyörű és hatalmas voltát.

De ime beszéljenek mi helyettünk az adatok:

A miniszterelnökség.

A nehéz esztendő alatt ott láttuk Wekerlét a parlamenti tárgyalások fókuszában, az osztrákokkal való alkudozások szövevényében. Gígási munkát végzett s közben részt vett három nemzetiségi jelentőségű nagy ünnep rendezésében, aminők voltak Szent István budavári szobrának leleplezése, Rákóczi halmvainak hazahozatala és az Andrássy-szobor leleplezése. De mit méltassuk Wekerle hatalmas munkabíró egyéniségét? A legnagyobb szavak is csak gyöngye röpüléssel tudnák követni az ő fáradhatlan tevékenységét.

Belsőügyminisztérium.

A belügyminisztérium munkássága a nemzeti kormány missziójának talaján mozgott elsősorban. Jelenti ez, hogy elkészítette a választási jog reformjára vonatkozó összes elölmunkálatokat, feldolgozta a választókerületek új beosztásához szükséges adatokat. Dolgozott a trónbeszédben megjelölt belügyi reformokon, elkészített több fontos törvényjavaslatot és pedig:

1. A közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztéséről;
2. a hatásköri összeütközési bíróságról;
3. az állami és törvényhatósági alkalmazottak nyugdíjviszonyosságának rendezéséről;
4. a megyei közigazgatás rendezéséről

szóló 1891: XXXIII. t.-c. (lex-Szapáryána) hatályon kívül való helyezéséről;

5. az 1876. évi XIV. t.-c. második része I. fejezetének (közegészségügyi szolgálat a községeknél) módosításáról;

6. a gyógyszerészeti ügyről;

7. a gyámpénztári pénzkészletek elhelyezésére vonatkozó törvényes rendelkezések (1877: XX. és 1885: VI. t.-c.) módosításáról;

8. a tűzrendészetről.

A közegészségügy előmozdítása céljából az eddigieknél tetemesen nagyobb összegek állítottak be az állami költségvetésbe. A legégetőbb hiányok orvoslására eddig is több fontos intézkedés történt. Beható tanulmány tárgyává tették a tüdőgümőkór nagymérvű elterjedésének és pusztításának okai s a vészterjedésének megállítására alkalmas óvintézkedések.

Tetemes anyagi segítségben részesültek a tüdővész leküzdésére alakult intézmények, a köpetvizsgáló állomások felállítására iránt az intézkedések megtették stb.

A kereskedelmi kormány.

A kereskedelmi kormányzatba új szellemet vitt bele Kossuth hatalmas egyénisége. A gazdasági önállóság nagy előkészületi munkálatai indultak meg. A cél olyan kereskedelmi és vámszerződést kötni Ausztriával, amely Magyarország gazdasági érdekeinek megfelel. Emellett a belső gazdasági viszonyok intenzív javításának minden alapfeltételét lerakták.

A szociálpolitika terén megalkottattott a nagy horderejű munkásbiztosítási törvény és idetartoznak az iparfejlesztési törvénynek munkásházak építésének támogatására vonatkozó intézkedések is. Arra az időre, amikor a kötelező balesetbiztosítás életbelép, a szociális muzeum részéről a baleset elhárítására tettek a kereskedelmi és a földművelésügyi miniszterek megfelelő kezdeményező intézkedéseket. Egy másik szociális jellegű törvényjavaslat a zálogügyletekről szól, mely még ez év folyamán fog a képviselőház elé kerülni. Előkészületen van továbbá az aggkor és rokkantság esetére való kötelező biztosításról szóló törvényjavaslat is, mely azonban a jövő év vége előtt alig lesz a törvényhozás elé terjeszthető, minthogy igen mélyreható tanulmányokat és pontos számításokat igényel.

Az iparfejlesztés terén mindenekelőtt kiemelendő az új iparfejlesztési törvény, mely az iparfejlesztés számára sokkal szélesebb keretet állapít meg és a közszállítások ügyét is hosszú vajadás után rendezti. Legközelebb megjelennek az e törvényre vonatkozó részletes végrehajtási utasítások és a közszállítási szabályzat.

Vasuti téren a kereskedelemügyi minisztérium tevékenysége a helyi érdekű vasutak fejlesztésére, másrészt a magyar királyi államvasutak ügyeinek irányítására és legfelsőbb fokon való vezetésére terjedt ki. Mind

ROSE DEZSŐ

ékszerész

DEBRECZEN, Piac-utca, Hungária-kávéház mellett.
 ALKALMI ajándékok nagy választékban

a két irányban jelentékeny eredmények érettek el.

A magyar államvasutak forgalmi képességének teljes biztosításáról is akar a miniszter gondoskodni, mire öt évi idő alatt kerek 300,000,000 korona befektetést fog igénybe venni.

A pénzügyminisztérium.

A pénzügyminiszter rendkívül nehéz helyzetével, amely a közel másfél évi exlexből önként következett, csak olyan pénzügyi lángész birkózhatott meg diadallal, mint Wekerle. Egy év alatt olyan tiszta helyzetet tudott teremteni, hogy nagy lépéssel jutott előre még az egyenes adók reformjának régóta vajudó kérdése is.

Előkészítette:

1. Az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról szóló 1906. évi II. törvényeket;

2. a megelőző, költségvetésen kívüli állapot következtében újabb átdolgozást igénylő, az 1906. évi állami költségvetésről szóló 1906. évi IX. törvényeket;

3. az 1907 évi első két hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1906. évi XXII. törvényeket;

4. az 1907. évi állami költségvetésről szóló 1907. évi IX. törvényeket.

Kultuszminisztérium.

A vallás- és közoktatásügyi kormányának sikerült befejezni a katolikus kongrua végleges rendezését. A két protestáns egyháznak egy millió korona segélyt irányzott elő s 1909-től már évenként három millió korona segélyt fog kapni. A tanítói javaslat nagy koncepciója méltó Apponyi tündöklő egyéniségéhez. A tanítói fizetések rendezésén kívül főként az államnyelv jogainak érvényesítése, a nemzeti érdekek biztosítása vezette Apponyit javaslata megalkotásánál. A harmadik egyetem is elhatározott dolog s a művészeti ügyek is a kultuszminisztérium hatáskörébe mentek át.

A igazságügyminisztérium.

Az igazságügyi kormány működését az új korszakban az a vezérlő gondolat irányította, hogy a nagy, szerves törvényjavaslatok előkészítése mellett elmulaszthatatlan kötelező az igazságügyi intézmények legégetőbb hiányainak sürgős orvoslása. Elsősorban tehát törvény útján rendezte a bíróságok és az ügyészségek tagjainak az igazságügyi minisztériumban való alkalmazhatóságát, majd a bírói és ügyészi szervezet végleges módosítása útján javította a két kar előléptetési viszonyait és így anyagi helyzetét is. Jelentékeny bírói pótlékokat utalt ki és az albirák és alügyészek létszámából husz százaléknak törvényszéki bírói, járásbírói és ügyészi állásokba leendő átrendezését már fogantatba is vette. Azonkívül ötvenöt szaporította a törvényszéki bírói állásokat, ami az albiráknak és jegyzőknek is gyorsabb előmenetelt biztosít. — Azonkívül 1907-ben 112 új aljegyzői és 30 új jegyzői állás rendszeresített. A joggyakorlókornak a segélydíjon felül a fővárosban 600. a vidéken 400 korona pótlék engedélyeztetett. A telekkönyvvezetői karban 55 új telekkönyvvezetői állás szervezése és 26 telekkönyvvezetői állásnak a IX. fizetési osztályba való átrendezése jelentékenyen javította az összes alkalmazottak helyzetét.

További alkotásai közt van a kuria terhermentesítése, az ügyvédi vizsga reformja. Tárgyalásra kész a kuriai bírásokról szóló törvény meghosszabbítása, a büntetőtörvénykönyv revíziója stb.

A király minisztere a Honvédminiszter.

A király személye körüli minisztérium tárcájának súlyos tartalmat az adott, ami nem volt benne: a nemesítések és bárói-

tások. Méltányolni ennek erkölcsi jelentőségét nem kell különösebben, egy régi, bűnös rendszerrel való szakítást jelent ez s győnyörü kezelését a közérkölcök javításának.

A honvédelmi kormány elkészítette, tető alá juttatta a katonai özvegyek és árvák ellátásáról szóló humánus törvényjavaslatot a bentartott póttartalékosok családtagjainak támogatására egymillió 500000 koronát utalt ki.

Nem folytatjuk tovább. Ez csak a vázlat s mikor vele a kormány egy éves munkásságának konturjait megakarjuk rajzolni, magunk is elszedülünk az óriási arányoktól, mit ez évi munkásság mutat. — Tul a váltalt feladatokon ez a kormány annyit és olyat produkált, ami méltóvá teszi őt a büszke, ragyogó jelzőre: nemzeti kormány. Az évfordulón melegen üdvözljük ez ország első munkás férfait.

Földmivelésügyi minisztérium.

Legelőbb arról a nagy munkáról kell megemlékeznünk, amelyet a miniszter az aratás biztosítása és a munkásnép szociális és gazdasági viszonyainak nyugodt és helyes fejlődése érdekében fogantatott. A veszedelmes méretekkel fenyegető aratási sztrájk-készülődéseket egyrészt a ménésbirtokokon összegyűjtött munkás tartalékokkal, másrészt elővigyázó eljárásával ugy ellen-súlyozta, hogy az ötezen felül menő szerződéses munkás közül mindössze kilencszázharmincöt kellett a büntetést végre hajtani. Egyidejűleg kidolgozta a miniszter a munkaadók és a gazdasági cselédek jogviszonyáról és a gazdasági munkaházakról szóló törvényjavaslatokat és a tél folyamán, széleskörű tanácskozmányokon való tárgyalásuk után a parlament elé terjeszti.

Ugyanitt kell megemlékeznünk a telepítésről és parcellázásról szóló törvényjavaslatról is, amely módot kíván adni a kormánynak arra, hogy birtokviszonyaink egészséges fejlődését intézhesse és vezethesse.

Politikai hírek.

A budapesti tudósító jelenti: Egy hetfői lapnak az a híre, hogy tegnap a miniszterelnökségen miniszteri konferencia tartott volna, nem felel meg a valóságnak. Wekerle Sándor dr. miniszterelnök a tegnapi nap egyrészt Dánoson töltötte, délután a pénzügyminisztériumban dolgozott és este néhány barátját vendégül látta.

Debrecen város nagykölcsoné.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Közgyűlési ügyek előkészítése.

— április 9.

(Saját tudósítónktól.) A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután, Vecsey Imre főjegyző elnöklété mellett ülést tartott, melyen igen nagyérdemű ügyeket tárgyalt. Az ülés lefolyásáról a következő tudósítás ad számot:

A bizottság ülésén az elnökön kívül jelen voltak: Varga Károly tb. tanácsnok, dr. Dóczy Emil al-ügyész, Kardos László, Sinka Sándor, beregi Nagy Sándor, Kaszanyitzky Endre, Csanak József, Roncsik Lajos, ifj. Schwarz Vilmos,

dr. Tüdös Kálmán, Poroszlay László, Tikos István és Rochlitz Arthur.

A nagykölcson hátraléka.

A 11.800,000 koronás nagykölcsonból a még fenlevő 500,000 koronát fel kell venni, mert a város házakat vett s ezeknek ára a nagykölcsonból fedezendő. A baj csak az, hogy ez 500,000 koronát államkötvényekben kapja a város, e kötvények pedig ma 99:55 koronát érnek, tehát a város közel 2300 koronával károsodik. A tanács tanácsot kért a jogügyi bizottságtól, hogy vegye fel-e hát ez összeget, vagy várjon addig, míg a kötvények árfolyama feljebb száll.

A bizottság Roncsik főszámvevő indítványára az összegnek nyomban leendő felvételét határozta javasolni. A pénzre feltétlenül szükség van s ha pénztintézetől kölcsönt a város, ez esetben már fél év alatt 4500 korona kamatot kell fizetnie. A város tehát tulajdonképpen megtakarít, ha kötvényekben veszi fel a pénzt.

Az 1904. évi zárszámadás.

A miniszter úgy az 1903 mint némi módosítással az 1904. évi zárszámadást is jóváhagyta. A jog- és pénzügyi bizottság e jóváhagyást nem vette tudomásul, amiatt, mert a miniszter a város azon intézkedéseit, hogy az értékesítőkre 100,000 koronát irt elő s hogy a javadalmak három évi átlaga címén 250,000 koronát a tartalékalapba helyezte, megsemmisítette. A bizottság azt javasolja a közgyűlésnek, hogy írjon fel a miniszterhez, kérvény e két intézkedés megsemmisítésének visszavonását.

A gőzfavágó r.-t. kérése.

Debrecenben Békéssy László és társai gőzfavágó r.-t. címen vállalatot akarnak alapítani, mely erdőket vásárolna s fát, szénét is árulna. A várostól az ispotályi lapos vasút felé eső egy részének 50 évre, jogelismerési illeték, vagy bérleti díj fizetése mellett való átengedését kéri. Kardos László szerint a kérelem teljesítendő, mert az alakulandó vállalat nemcsak reális, de a közérdek szempontjából kívánatos is. beregi Nagy Sándor nem hajlandó a kért területet átengedni, Roncsik főszámvevő szintúgy nem. Poroszlay László életrevalónak s üdvösnek tartja a vállalkozást, de nézete szerint ez a terület, mely már a városrendezési tervben is fontos szerepet tölt be, nem adható bérbé. Ajánlja, hogy a vállalat más városi területen létesítse telepét.

Apróbb ügyek.

Budapest székesfőváros az állami egyenes adó reformja tárgyában feliratot intéz a Házhoz. A bizottság e feliratot pártolónak véleményezi.

A 3-ik honvédegyalozezred építési anyagot kér a várostól egy tornacsarnok létesítéséhez. A bizottságnak a főszámvevő meghallgatása után az a véleménye, hogy a kért anyagok nem adhatók meg, annál kevésbbé, mert a városnak magának sincs elég építési anyaga.

A Szikszay ház vételösszegét nem, mint a főszámvevő javasolta, az ingatlan-szerzési, hanem Vecsey Imre indítványa értelmében a községi adóalapot pótló alapról javasolják fedezni.

Veress Gyula Csokonai-u. 5. számú házat, mely a ref. elemi iskola tőszomszédságában van, iskolaépítési célra 10:500 korona áron vételre ajánlja a városnak. Mivel iskolai célra a nagykölcson azon része használható fel, melyet a város egyesység szerint ad a ref. egyháznak a bizottság véleménye szerint a tanácsnak [az ügy visszaadandó s a ref. egyház megkérdezendő] az iránt, óhajtja-e telket iskolaépítési célra? — Más apróbb ügyek elintézése után az ülés hat óra után véget ért.

Fess barna,

drapp és fekete, magas és félcipő* legnagyobb választékban

NEUMANN TESTVEREKNEK

a Tisza-palotában kaphatók. Férfi neműek, nyakkendők, flu kalapok, fehéreneműek óriási választékban.

Az igazi obstrukció.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 9.

Az igazi obstrukciós ülés a mai. A szónokok között az első Vajda Sándor, aki a távszónoklás terén valósággal hírhedségre tett szert s így már tíz óraker tudta mindenki, hogy a mai ülés egyetlen szónoka Vajda Sándor. Ma már jobban frekventálták a Házát a képviselők, a lapok figyelmeztetése használt. Mivelhogy az ülés unalmas, az életet kiviszik a folyosóra. Itt csoportokba verődve politizálnak a honatyák. A jobboldali folyosón Wekerle Sándor miniszterelnök konferál Széll Kálmánnal a kiegyezésről.

Justh Gyula elnök féltizenegy óraker nyitotta meg az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik.

A jegyző felolvassa a beérkezett kérvények sorjegyzékét.

Az elnök jelenti, hogy Barsay Sándor mandátuma végleg igazolatik. Bemutatja továbbá

Hainrikffy Pál szakcsi és Ivánka Mihály bazini mandátumát, melyet kiadnak az igazoló bizottságnak.

A tanítók fizetésrendezése.

Vajda Sándor: A képviselőház az egyház érdekeit képviseli...

Az elnök: Figyelmezteti, hogy a képviselőház az egész nemzetet képviseli.

Vajda Sándor: Ezt az elhamarkodott törvényjavaslatot azért vette elő oly gyorsan a kormány, mert időt akar nyerni az általános választói jogról szóló törvénynek az elodázására.

Furcsa azonban mindenesetre, hogy ez a törvény államosítani akarja a felekezeti iskolákat, de viszont azokat mégis az egyházzal tartatja fenn. Ami azt a törekvést illeti, hogy a román gyermekektől el akarják rabolni anyanyelvüket és magyarul akarják tanítani, ez hiábavaló törekvés, ez nem fog sikerülni. Sokkal hamarabb felejt el a román gyermek a magyar nyelvet, mint a hogy azt megtanulja. Ezután szakaszonként foglalkozik a törvényjavaslattal, majd szünetet kér.

Az elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

Az elnöki széket Návay Lajos alelnök foglalja el.

Vajda Sándor (halkan beszél).

Az elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy beszéljen hangosabban, mert jelentést kapott a gyorsíróktól, hogy nem tudják jegyezni a beszédet.

Vajda Sándor: A helyéről nem megy el, mert ott vannak az írásai, de szíveségből hangosabban fog beszélni.

Ugron Gábor: Kötelessége hangosabban beszélni.

Vajda Sándor: Mutassák meg neki a házszabályokból az erről intézkedő paragrafust.

Az elnök: A nyilvánosság érdekében köteles hangosan beszélni.

Vajda Sándor: Folytatja beszédét az ülés végéig.

Városháza és vármegye.

A polgármester Budapesten. Kovács József polgármester tegnap délután Budapestre utazott, hogy a sámsóni vasút ügyében tartandó ülésen a város képviselőiben résztvegyen.

A városi nyaralók új bérlői. A városi nyaralók bérlétere beérkezett ajánlatok felett tegnap döntött a tanács. E döntés szerint az egyes nyaralásokat a következők kapták meg: Erber Ernő 920, Szántó Győző 500, Kernhoffer József 450, Aberle Rajmond 350, Deutsch Ignác 400, Ernst Vilmos 520, Kemény Mór 620, Tóth Imre 610, Békés Lajos 455, Horvát Jenő 400, Konez Ákos 220 és Szántó Samu 250 koronáért. Az új bérlők május 1-én foglalják el lakásukat.

Elmaradt teljes tanácsülés. A tegnap délelőttre hirdetett teljes tanácsulást, mivel Wessprémy Zoltán főispán ugyancsak tegnap délelőtt a vármegye közigazgatási bizottságának ülésén elnökölt, e hó 11-re elhalasztották. Ezen a tanácsgyűlésen állapítják meg végleg a 12-ikén kezdődő közgyűlés tárgysorozatát, illetőleg a közgyűlés elé kerülő ügyekre vonatkozó tanácsai javaslatokat.

Új vendéglő a Nagyerdőn. Tegnap azt kérvényezte egy korosmáros a várostól, hogy a Nagyerdő végén, a Knoll-tanya mellett engedjen át neki 2400 négyszögöl területet, korosma létesítés céljára. A tanács nem határozta meg a kérvény dolgában.

Az erdőőrök olvasmánya. A tanács Török erdőmester javaslatára elfizetett tegnap az „Erdő” c. folyóirat 10 példányára, melyeket olvasás és tanulmányozás céljából az erdőőrök között fognak szétosztani. A nagyon helyes intézkedés mindössze negyven koronába kerül a városnak.

Aláírt szerződés. A városnak az izraelita hitközségek számára adott segélyre vonatkozó szerződést a két zsidó hitközség képviselői vasárnap délelőtt irták alá. Az aktuson a várost Oláh Károly tanácsnok képviselte.

Hajduvármegye a múlt hóban.

A közigazgatási bizottság ülése.

— április 8.

(Saját tudósítónktól.) Hajduvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt, a tagok nagy érdeklődése mellett tartotta meg rendes havi ülését, Wessprémy Zoltán főispán elnöke mellett. A bizottság a szakelőadók jelentéseinek kivül egy, a dajkaságba adott gyermekekre vonatkozó elvi kérdést tárgyalt, melyben azonban végleges határozatot nem hozott.

A bemutatott jelentések főbb adatai ezek:

A adófizetés.

Fauszt Elek pénzügyigazgató jelentése szerint egyenes adóban 55,567 koronát (kedvezőbb 36,886 koronával), hadmentességi díjban 1376 koronát, bélyegjövődékben 145,478 koronát, jogilletékben 47,939 koronát, dohányjövődékben 144,311 koronát, díjjövődékben 486 koronát, határvámjövődékben 13,689 koronát, fogyasztási és italadóban 15,557 koronát fizettek be. A pénzügyigazgató 54, a miniszter 38 esetben adott fizetési halasztást.

Állategészségügy.

Megszűnt a lépfene Hajduszoboszlón, a sertésvész Földesen, Hajduszovátton, Püspökladányban és Sámsonban. Fellépett szórványosan a rühkór Tiszacsegén, a takonykór Püspökladányban. A tavaszi állatvizsgálatok alkalmával ragályos betegséget nem találtak az állatállományban. A hasznos háziállatok összeírását befejezték.

Tanítói államségélyek.

Fizetéseiknek kiegészítése címén, mint a tanfelügyelő jelenti, s részben korpótlék címen államségélyt kaptak a következő tanítók: Mátyás Elek alsójózsai tanító 722, Tóth János felsójózsai tanító 722, Domokos Sándor szoboszlói 750, Klein Izidor nánási 200, Pávay Erzsébet földesi, Győryné Fülöp Giza bőszőrményi, Lengyelné Szabó Maria dorogi, Márton Lajos szoboszlói és Tóth Mária püspökladányi 100—100, Kiss Eszter és Pólya Anna szoboszlóiak 750—750, özv. Komjáthyne 200 koronát.

Hadházon és Nádudvaron új tanítói állásokat szerveztek.

Közegészségügy.

Dr. Losonczy Álmós főorvos jelentése szerint: Hajduvármegye köze részleges állapota márciusban kedvező volt, nagyszámú születéssel mérsékelt halálozás áll szemben s így jó a szaporulat. Az influenza apadt. Az uralkodó kóralak a légzőszervek hurutoslobos bántalmában nyilvánult, sok tüdőlob észleltetett. Legádázabban pusztított a tüdővész, másodsorban a tüdőgyulladás, harmadsorban a gyermekkori görcsös agybántalmak. A hevenyfertőző kórok csökkentek, szelidültek. Járvány nem volt. Összesen 74 ragályos kóros fordult elő, 5 beteg halálos kimenettel. 2 veszett macska sérülés történt, a sérültek védoltásra küldettek. A vármegye területén márciusban 566 születés fordult elő 21 halva születéssel, elhalt 397 egyén, a szaporulat 148.

Színház.

Kedd: „Milliárdos kisasszony” operette. „B” bérlet.

Szerda: „Loute” vigjáték. „C” bérlet.

Csütörtök: „Éjjeli menedékhely” dráma. „A” bérlet.

Péntek: „Kis fészek” bohózat. „B” bérlet.

Sombat: „Milliárdos kisasszony” operette. „C” bérlet.

Vasárnap (d. u.): „Lotti ezredesei” operette. Bérletszünet.

Vasárnap (este): „Utazás a földkörül 80 nap alatt” látványos színmű. Kisbérlet.

* **Három előadásról.** Vasárnap délután a Vig özvegy új szereposztással került színre. A címszerepet Lónyay Piroska játszotta tetszés mellett. Valenciene szerepében Zsigmondi Anna lépett fel, aki ezen alakításával is csak megerősítette az ő működése iránt táplált jó véleményeket. Este Petrás Sári bucsuzott a Nebántvirág címszerepében. Művészi alakítását már volt alkalmunk méltatni. Most is ünnepelte a művésznőt a közönség, virágot is kapott. Tegnap este egy régi kedves, poétikus, francia vigjáték került színre, az Egér, amelyben először lépett fel nagyobb szerepben László Aranka az új komika. Peppa sok színpadi készséget igénylő szerepében eléggé jól megfelelt feladatának, bár színészi egyénisége inkább a burleszk komikum felé hajlik. A többi szerepekben Szabó Irma, Hahnel Aranka, Arday Ida és Jeszenszkyne tetszettek, míg

Aki olcsón és jól akar vásárolni, férfi, női és gyermek-czipőket, férfi és női kalapokat, fehérnemű, nyakkendőket és más uri divatcikkeket: az keresse fel a

Központi Cipő és Kalap Aruházat

Debreczen, Dréher sörcsarnok mellett.
Telefon 435.

a darab egyetlen férfin szerepét Ternyey Lajos játszotta igen jól.

* **A színházi folyosók világitása.** A színházi folyosók, főleg a délutáni előadásokon, sötétek. A városi tanács Oláh Károly indítványára tegnap intézkedett, hogy ezen túl a folyosókat kellően világitásák.

* **A Milliárdos kisasszony** nagy sikert aratott operette ma ismét színre kerül. A főszerepekben Zsigmondi Anna, Vida Ilona és Lónyai Piroskával, kinek a 2-ik felvonásban előadott „Panama kupléja” általánosan népszerű.

* **A nyíregyházi nyári szezon kezdete.** Jó forrásból értesülünk, hogy a színház társulat május 8-án vagy 10-én távozik Debrecenből. Zilahy tőlünk egyenesen Nyíregyházra megy, hol társulatával harminc előadást tart.

* **Sarkadi Aladár** a fővárosi Vigszínház tagja, holnap kezd meg három estére terjedő vendégszereplését. Első fellépése a „Loute” franciás vígjátékban lesz, melyben „Francolein” tanárt játsza.

A szobafestőmunkások sztrájkba léptek.

Ujabb bérharc.

— április 9.

(Saját tudósítónktól.) A már oly régen huzódó asztalos sztrájkhoz a tegnapi nappal egy újabb szakma sztrájkja csatlakozott, a festőmunkások sztrájkja.

Megemlékeztünk már arról, hogy a szobafestők sztrájkmozgalmat kezdtek. De hogy a sztrájk csak tegnap tört ki, annak kettős oka van. Az első az, hogy ez a legalkalmasabb idő a sztrájkolóknak, hogy bértöbbletet csikarhassanak ki a mestereiktől, mert a mostani tavaszi idő valóságos munkaidő a festőknek. Különben ez a bérharc egyidejűleg válasz akar lenni a festőmunkások szakszerveletének feloszlására. Ez a másik ok.

A sztrájk követelések főbb pontjai, a munkaidő rendezése, körülbelül 30—40 százalékos bértöbblet. A mesterek természetesen ezeket a követeléseket nem tartották kielégíthetőnek, így hétfőn reggel a munkások már sehoh sem állottak munkába.

Tegnap reggel jelentették be a sztrájkot a főkapitányságnak, sztrájk-tanyául a Mátyás király vendéglőt jelentvén be.

A rendőrfőkapitány a bejelentést tudomásul vette azzal, hogy a legcsekélyebb rendzavarás esetén kénytelen lesz rendőri karhatalommal közbelépni és a sztrájk-tanyát feloszlítani.

A sztrájk ügyében békéltetési tárgyalás szerdán délelőtt lesz az ipartestületben.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok lépcső-folyosóján. Telefon 412

Halál a vasuti kocsik közt.

Rémes szerencsétlenség.

Agyonnyomták az ütközők.

— április 9.

(Saját tudósítónktól.) A vasuti szerencsétlenségek száma leginkább az oly, leggyakrabban végzetes kimenetelű balesetekből áll ki, melyeknél egy-egy vasuti munkás állítólag saját vigyázatlanságából, hivatása közben a vasuti kocsik közé kerülve, a kocsik ütközője között leli halálát.

Most is végzetes szerencsétlenségről kell beszámolnunk, amely a közeli Püspökkladányi állomáson vasárnap délután játszódott le.

Ferenczik Antal vasuti munkás az ottani állomáson egy személyvonat összekapcsolásánál segédkezett. Tolatás közben érte a baleset. Ugyanis, hogy a kocsikat minél hamarabb összekapcsolja, azt a megdondolatlanságot követte el, amit különben a vasuti szabályzatok is szigorúan tiltanak, — hogy a még mozgásban levő kocsik közé ugrott.

Ugrása azonban oly szerencsétlen volt, hogy a kocsik ütközője közé került, amelynek a szó legszorosabb értelmében agyonnyomták. Egyetlen egy jajkiáltás nélkül halt szörnyen Ferenczik Antal.

A szerencsétlenséget nyomban észrevették, de minden segítség hiába való volt.

A helyszínen azonnal megjelent pályatorvos is, csak a beállott halált konstatálhatta.

Az esetről jelentést tettek a debreceni üzletvezetőségnek és az ügyészségnek, mely utóbbi elrendelte a vizsgálatot, hogy kit terhel felelősség a szerencsétlenségért, egyben elrendelte a hulla felboncolását is.

Dr. Isoo törvényszéki orvosszakértő tegnap délután 2 órakor ki is utazott Püspökkladányra a boncolás megejtése végett.

— **Személyi hír.** Weszprémy Zoltán főispán a tegnap délutáni gyorsvonattal Budapestre érkezett.

— **A polgármester mint védnök.** Jászay Rezső dr. kegyesrendi házfőnök s Eberhardt Béla tanár tegnap fölkeresték Kovács polgármestert, hogy a róm. kath. főgimnáziumi ifjúságának május elején tartandó zászlóavatási ünnepélyén fogadják el a védnöki tisztet. A polgármester készséggel tesz eleget a kérelemnek, egyúttal megígérte, hogy néhány fogatot is rendelkezésére bocsát a rendezőségnek.

— **Thaly üdvözlése.** Abauj-Tornamegye, a Rákóczy vármegyéje nagyon megleghangu üdvözlő irattal köszönte meg most Thaly Kálmának a szent hamvak hazahozatala érdekében kifejtett páratlan tevékenységét. Az ősz kuruc nyomban válaszolt s megköszönte a hazafias üdvözlést.

— **A kamarák az ipari szeszgyárakért.** Az összes hazai s köztük debreceni kamara is hosszabb és mély tanulmányozásra valló emlékiratot terjesztenek föl

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez. Az emlékirat szerint, az ipari szeszgyárak kontingenseinek a mezőgazdasági szeszgyárak javára megosonkítása céljából indult mozgalom nemcsak közvetlenül az ipari szeszgyárak érdekeit sérti méltatlanul, hanem általában iparunk közérdekei rovására volna. A kamarák ezen iparellenes terv ellen szólnak most fel.

— **A kulturpalotáról.** Dr. Mihalik József kir. tanácsos, a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének előadója, a főfelügyelőség megbízásából szombaton és vasárnap városunkban tartózkodott. A szakértő szemével behatóan megtekintette a városi múzeumot, meglátogatta a főiskolai anyakönyvtárt. Küldetése igen szorosan összefügg a debreceni közművelődési palota építési ügyeivel, amelyre nézve a múzeum vezetőivel körülményes tárgyalásokat folytatott.

— **A Bocskay-szoborbizottság ülése.** A Bocskay-szoborbizottság tegnap délután Kovács alispán elnökle mellett ülést tartott, melyen több részletkérdésen kívül elhatározta, hogy a böszörményi leleplezési ünnepre meghívja az országgyűlés mindkét házát, a kormányt, Magyarország összes vármegyei és városi törvényhatóságait, a hajdumegyei városokat s községeket, az összes hajdu telepítvényeket, a református egyetemes egyház kitűnőségeit, az egyházi testületeket s országos közéletünk több előkelőségét. Az ülés különben, mért miért nem bizalmas jellegű volt s így az igen közelálló, országos jelentőségű, megyei s városi közönségünket oly méltán érdeklő ünnepség legfontosabb előkészületeiről ime csak ennyit irhatunk.

— **Sülyed a szabadságszobor.** A szabadságszobor, melyet ideiglenesen a városháza udvarán állítottak föl, sülyedésben van. A talaj, mely nincs megerősítve, egyre jobban enged a reánehéződő nagy súlynak s félő, hogy egyszer csak teljesen eltűnik a szobormű. A tanács tegnapi ülésén Oláh Károly azt indítványozta, hogy helyezzkék át a szobrot a színház előtt elterülő kertbe. A polgármester s a tanács tagjainak nagyobb része azonban ellenezte a tervet, mire abban állapotok meg, hogy a szobormű talpazatát az alatta és körülötte levő talaj megszilárdításával meg fogják erősíteni.

— **Egy vasutas ünnepése.** A debreceni kereskedőknek színe-java, mintegy kétszáz kereskedő gyűlt össze vasárnap délelőtt a vasutállomás I. osztályú várótermében, hogy Gál Samu raktárfőnöktől ünnepség keretében bucsuzzék el. Az ünnepelt kitűnő vasutashoz Bárdos Géza, a Kereskedő Társulat főtitkára intézett hosszú és szép beszédet, melyben a debreceni kereskedők háláját tolmácsolta s állandó szeretetükről biztosította Gált. Azután átadták Gálnak a kereskedők remek és igen értékes ezüst ajándékait, melyeknek valamennyijébe ez a fölirat van bevésve: A debreceni kereskedővilág Gál Samunak 1907.

— **A rabsegélyző-egylet egy éve.** A debreceni rabsegélyző-egylet, mely immár egy évtizede fejt ki áldásos munkásságát, vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta évi rendes közgyűlését, Szűts Miklós dr. elnökle mellett. Az évi jelentést, mely a tagok számának örvendetes szaporodásáról s az

MEZŐGAZDASÁGI GEPRAKTÁRBAN

DEBRECZEN,

—● Piacz-utca 83-ik szám alatt ●—

kaphatók mindenféle gazdasági gépek, legújabb rendszerű páros és páratlan soru

vetőgépek

legjobb minőségben, jótállás mellett, következő áron:

14 soru ára 380 korona	13 soru ára 320 korona
16 " " 410 "	15 " " 340 "
18 " " 430 "	17 " " 360 "

egyletnek egyre szélesebbkörű működéséről tesz tanuságot, Csiky Lajos titkár előadásában elfogadták, mire a közgyűlés véget ért.

— **Uj választókerületek Hajdu vármegyében.** Parlamenti körökben beszélgetik, hogy az általános választói jog behozatalával a választókerületek beosztása is változást szenved. Hajdumegyében az eddigi választókerületek száma minden valószínűség szerint kettővel fog szaporodni. Böszörmény és Szoboszló maguk fognak egy-egy képviselőt választani, a nádudvari kerület Nádudvar, Kaba, Püspökladány, Földes, Tetétlen, Hajduszovát községekből fog állani, Nánás Doroggal együtt fog választani, míg Balmazújváros Csegével, Egyekkel, Mikepércsesel, Alsó, Felső-Józsával, Hadház pedig Vámospércsesel, Sámsonnal és Téglással fog egy választókerületet képezni. Az egész dologból annyi valószínű, hogy Balmazújváros és Hadház külön választókerületek székhelyeit fogják képezni.

— **Az állatok kihajtása.** A hortobágyi intézőbizottság vasárnap, Király Gyula elnöke mellett ülést tartott, melyen a tanács felhívására a következő határozati javaslatot hozta: — Engedje meg a tanács, hogy a gazdák a lovakat e hó 14-ikétől, a szarvasmarhákat e hó 17-ikétől kezdve hajthassák ki a Hortobágyra. E határnapok a legeltetési szabályrendeletben megállapítottaknál ugyis jóval későbbre esnek. Kéri mégis a bizottság annak engedélyezését, hogy a hajtócédulák már e héten is átvehetők legyenek a várostól, azon határozott s a cédulákra is rávezetett kikötéssel, hogy a hajtócédulák érvénye csak 14-én, illetőleg 17-én kezdődik. — A tanács e határozati javaslatot a tegnapi ülésen teljes terjedelmében elfogadta.

— **Nagy idők tanuja.** G. Nagy Lajos volt vörössipkás negyvennyolcas honvéd Hajduszoboszlón 79 éves korában elhunyt. A nagy részvét mellett lefolyt temetés költségeit a miniszterelnökség pénztára fedezte.

— **Siketnémánk Hajdusámszonban.** A debreceni siketnéma iskola négy osztályának 2—2 növendéke Gácsér József igazgató és Oláh Károly felügyelő tanácsnok vezetése mellett Hajdusámszonba rándult át vasárnapra. A növendékek nagyszámu érdeklődő közönség előtt mutatták be az írásban, olvasásban s beszédtanulásban tett kiváló előmenetelüket. Az előadást Gácsér igazgató s Emmer István tanító kísérték magyarázattal. Végül Papp Gusztáv lelkész tartott szép beszédet, amelynek hatása alatt a jelenlevők filléreiből 86 korona 56 fillér gyűlt össze a siketnémák iskola alapja javára. — Délben Hajdusámszon község a vendégek tisztelőre ebédet adott, Ethy János főjegyző pedig pompás vacsorát. A siketnémák s tanáraik hétfőn érkeztek haza Debrecenbe.

— **Öngyilkos gyermek.** Püspökladányból jelenti tudósítónk, hogy ott K. Kovács Sándor tizenöt éves suhanc felakasztotta magát. Mire hozzátartozói, kik szegény paraszt emberek, észrevették a dolgot, a fiu már meghalt. Senki sem tudja, miért lett öngyilkos?

— **Megkerült eltűntek.** Szekeres Gyula és Ferenc gyermekek a napokban szüleiktől eltűntek. A rendőrség kinyomozta, hogy a vállalkozó szellemű fiuk Nyiregyháza mentek gyalog. Hazahozták őket.

— **Életunottak.** Soti János 23 éves földmivest tegnap reggel óriási kinoktól gyötörve, eszméletlen állapotban találták Nagycsere-i lakásán, hozzátartozói szekeren behozták a kózkórházba, hol megállapították, hogy marólugot ivott. Azonnal ápolás alá vették és értesítették az esetről a rendőrséget. A rendőrség nyomban kihallgatta az időközben teljesen feleszmélt legényt, ki azt vallotta, hogy öngyilkossági szándékból ivott marólugot azért, mert apja nem akarta beleegyezését adni házasságába, amelyet egy tanyai fiatal leánnyal tervezett. Allapota nem életveszélyes. — A másik életunt Dégi Zsuzsanna cselédeány, aki tegnap délelőtt a katonai barak előtt öngyilkossági kísérletet követett el marólugot ivott, de oly kis adagban, hogy még eszméletét sem veszve, a kellemes tavaszi levegőben nyugodtan besétált a kózkórházba hol aztán ápolás alá vették.

— **Harisnyagyár Hajduböszörményben.** Hajduböszörményben, mint ottani tudósítónk jelenti, vasárnap nagyszabásu kötőszövő és harisnyagyári részvénytársaság alakult meg. Az új gyárvállalat alapítói, élükön Paulinyi Bélával és Schlacta Károlyval, egytől-egyig tekintélyes emberek.

— **Garázda beteg.** Szekeres Jánosné vasárnap este az alkohol tulságos élvezetétől alaposan dülöngözve a Szent-Anna-utcán egy pince ablaknak esett. Az üveg szilánkok olyan sérüléseket ejtettek rajta, hogy a mentőknek kellett a kózkórházba szállítani. A kózkórházban azonban olyan botrányt esapott, hogy az egész kórház visszhangzott bele. Megindították ellene az eljárást.

— **Rendőri hírek.** Özv. Lente Istvánné Vendég-utca 57. számú lakásáról ma délután a nála ellátásban levő lelenygyermek egyike, a 7 éves Szatloczky József nyomtalanul eltűnt. Lenténé kérésére a rendőrség elrendelte a kis lelen körözését. — Fűrésd közben lopták el Csengeri Ernő 15 éves fiának ezüst óráját, a Margit fürdő folyosóján hagyott ruhái zsebéből. A rendőrség a tolvajt Tischler József személyében kinyomozta. Az órát egyik helybeli órásnál megtalálták s elkobozták. A rendőrség ez ügyet az ügyészséghez tette át.

— **Szövőgyár Hajduböszörményben.** A hajduböszörményi Első Szövőgyár tegnap alakult meg Friedrich Lajos nagykereskedő elnöke alatt. 1500 drb. 200 koronás részvényt jegyeztek. A város 8000 koronát s ingyen telket ad. Ehez járul az állami segély. A gyár júliusban megkezdí működését.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, ismerősök, jóbarátok és általában a nagyérdemű közönség, kik felejthetetlen gyermekeink végtisztességtételén megjelenni szívesek voltak s ez által mély fájdalomunkat enyhítették, fogadják hálás köszönetünket. Kertész Dániel és neje s egyetlen gyermeke nevében.

— **Katonazenekar Debrecenben.** Németh András és társa, a Bika szálloda bérőfőinek sikerült a nagyváradi 37-ik gyalogezred zenekarát két hangversenyestére megnyerni. A katonazenekar e szerint szombaton, április 13-án és vasárnap, április 14-én este 8 órakor a Bika disztermében terített asztalok mellett fog játszani. A szünet között Jermandó Massari és Les Pianki világhírű francia és olasz tánc- és énekművészek fognak játszani. Páholy öt korona, a portásnál előreváltható. Személyjegy 1 korona.

— **A Bocskay-kert megnyitása.** A Bocskay-szőlőtelep ez idei multságainak sorát május 4-én, szombaton nyitja meg az ezen alkalomra alakult rendező bizottság, akiknek sikerült pártfogóul megnyerni Motesitzky Hugó, Mihalovits Jenő és dr. Deseő Kálmán urakat. Ezen urak pártfogása és támogatása mellett a rendező bizottság

mindent elkövet, hogy a kiránduló közönségnek kellemes szórakozást nyújtson és ezzel tényleg elérhesse azt, hogy a Bocskay-kert legyen a debreceni közönség egyik legjobb nyári mulatóhelye.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik drága emlékü halottunk végtisztességtételén személyes megjelenésükkel nagy fájdalomunkat enyhíteni szívesek voltak, fogadják hálás köszönetünket. Debrecen, 1907. április hó 8. Roth János és családja.

— **Dr. Kiss György** ügyvéd irodáját Hatvan-utca 17. szám alól Piac-utca 26. sz. alá helyezte át.

— **Ha olosón akar vásárolni** férfi kalapot, nyakkendőt, inget, saját érdekében látogassa meg a Nyakkendő király uri divat üzletét. Cégvezető Rózsa Lajos.

x **Valódi angol- és solingeni zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek Mentze áruházában. Kossuth-utca 4-ik szám.**

x **Könyvkötészeti és díszmunkák,** u. m. könyvkötések, plüss, bőr, papír és más keretek, dísz dobozok fényképészek részére, cartonok, passepartoutok és tableaux, legjutányosabban és finom, izléses kivitelben, Antalffy Ferenc könyvkötészetében készülnek Piac-utca 31., a Városházzal szemben.

x **Női készítmények, pénz-, szivar-, cigarattatárcák, uti toilett készítmények Mentze áruházában a legolcsóbbak, Kossuth-u. 4. sz.**

Egy debreczeni ember találmánya.

Uj postai automata.

A levélfeladás reformja.

— április 9.

(Saját tudósítónktól.) A postai köröket már régebb idő óta foglalkoztatja a levélfeladásnak egy teljesen eredeti, a legújabb kor vívmányainak megfelelő modern reformja. Arról van ugyanis szó, hogy az ajánlott levél forgalmat automatikus gépekkel bonyolították le, aminek különösen a közönség venné nagy hasznát, tekintve azt a rengeteg időfecsérlést és a különböző mizériákat, a melyeknek a mai rendszer mellett kitéve van. Azonkívül a postahivatalok is tetemes munka megtakarítást érnének el vele, mert a tervezett automata mind elvégezné azokat a funkciókat, amelyeket a mai felvevő hivatalok teljesítenek.

Rövid ideje, hogy Budapesten az ilyen ajánlott levél felvevő automatákkal kísérleteket tettek. E kísérletek azonban nem vezettek a kellő eredményre. A felállított automatáknál azt tapasztalták, hogy azok mechanizmusukkal nem felelnek meg a közhasználatnak.

Most e postai automaták eszméjével kapcsolatban egy újabb találmányról értesülünk, mely egy debreceni ember nevéhez fűződik, Fröhlich Rezső debreceni lakos, ki hosszabb ideig külföldön műszaki tanulmányutakat folytatott, feltalált egy, teljes tökéletességgel felszerelt és berendezett ajánlott leveleket felvevő automatát. Az általa feltalált automata, mint a tervezetből kitűnik az eddigiek között a legtökéletesebb.

Az automatán bármilyen nagyságu leveleket föl lehet adni. Az automata oldalán

A világ legjobb aratógépei az eredeti amerikai „Johnston” kéveköto, és marokrakó aratógépek. Eredeti BÄCHER-féle acélekék eltörhetetlen fejekkel. — Eredeti párossoru MELICHAR-féle „UNIKUM DRILL” szabadalmazott kikötő-készülékkel (lánc helyett) kizárólag Ráhrer S.-nál, Bächer és Melichár képviselője Debreczen, Nagytözsde.

MALÁSZ NÁNDOR

ékszerész ajánlja dus raktárát ékszer-, arany- és ezüst-
árúk, valamint legpontosabban szabályozott arany- és ezüst-
órákban. Debreczen Piac-u. 24. sz. Fehérló-szálloda épület.

egy mérő serpenyő van, amely azt mutatja, hogy mekkora frankóérték ragasztandó a levélre. Tíz fillér híján a rendes frankóértékek felszerelt levelet aztán bedobjuk a gépzetbe, aztán egy 10 filléres pénzdarabot szintén bedobunk, a fogantyút meghuzzuk és a következő pillanatban megkapjuk a vévényt, mely ellenőrző szám, a hivatal pecsétje, az illető város nevével és az automata jelével van ellátva.

A gépezet csak 10 fillér bedobása után működik, az esetleges visszaélések elkerülése végett. A 10 fillér természetesen beszámítódik a viteldijba.

Mint ezen tervezetből, melyet a feltaláló lapunk tudósítója előtt bemutatott — az automata a legtekélyesebb szerkezettel bír.

Fröhlich Rezső már lépéseket is tett a szabadság megváltása iránt és egyidejűleg befogja mutatni találmányát a magyar posták és távirdek igazgatóságának, mely bizonyára kedvező fogadtatásban részesíti ezen Debreczenből kiinduló értékes találmányt.

Éjszakai hírek.

— Express tudósítás. —

) **Iró és színművész párbaja.** Ismeretes az az affér, mely a Fedák Sára által rendezett jótékonycélu kabarett-estéből kifolyólag Bede Jób, a Pesti Hírlap munkatársa és Hegedüs Gyula közt felmerült s párbajjal nyert befejezést. A budapesti büntető törvényszék dr. Makucz báró elnöklete alatt ma vont a lelelősségre Hegedüs Gyula és Bede Jób párvialdal vétségeért. A tárgyaláson Hegedüs és Bede is előadták a párbaj előzményeül szolgáló s a hírlapi polemia okot adó cabaret történetét. A segédek arról tanuskodtak, hogy a párvialdal teljesen korrekt módon folyt le. — A bíróság dr. Böhm ügyész vádjá után a párbajozó feleket 2—2 napi államfogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

) **Életunt joghallgató.** Gál Péter nagykőrösi születésű 22 éves joghallgató tegnap reggel Budapesten Andrassy-ut 37. számú lakásán, ahol Nagy József ékszer-ügyöknél lakott, szíven lötte magát s nyomban meghalt. Tettének okát nem tudják.

) **Öngyilkos százados.** Budapestről jelentik: Valka Károly, a 80. gyalogezred voit századosa, jelenleg nyugdíjas. Alpár-utca 7. szám alatti lakásán tegnap szíven lötte magát és meghalt. Valka már régen betegeskedett, neje, 22 éves leánya és 25 éves fia ápolták. Valka tegnap, amikor családja a szobán kívül volt elfoglalva, felkelt az ágyból, a diványra feküdt és kilenc milliméteres revolverrel szíven lötte magát. A golyó átfurta testét és a falba hatolt. Írást, levelet nem hagyott. A XVI-os helyőrségi kórház halottaskamrájába szállították hulláját.

) **Az osztályorsajjáték** tegnapi húzásán a következő számok nyertek:

10,000 koronát nyert: 65383.

5000 koronát nyert: 45836.

2000 koronát nyertek: 82124 17947
23127 27029 30739 32183 42940 45236
59997 66136 68412 84812 75693 76104
78220 82742 91412 91546 92520 94014
64421 94574 95076 100532 102698 108612
109826 111840 121571.

1000 koronát nyertek: 365 1013 8524
12835 13261 16030 16861 17140 17962
18477 19183 20236 23643 24427 28547
31283 33655 34417 34947 35910 40777
45557 47494 47734 48743 53003 53815
74678 80507 82612 84902 84915 86931
88250 90186 93870 102018 192337 102731
100897 106301 109633 110245 114375 119669
124896.

500 koronát nyertek: 1275 4488 6343
6596 9843 13467 13671 17184 19289 19501
21970 22550 25643 37477 38644 39371 40232
41139 42906 45316 49835 51273 58035 61000
61331 60220 68358 66232 68836 70272 74025
74666 81140 86072 87217 87799 88474 91886
93594 94824 95557 97783 98964 100891
101857 104087 108644 110607 114152 114167
118518 118706 119900 122679.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Távirat és telefon.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, április 8. Az országos függetlenségi párt mai ülésén Ugron Gábor felhatalmazást nyert, hogy indítványt tegyen a Házban az üléseknek egyórával való meghosszabbítása tárgyában. Balogh Ernő az újvidéki népgyűlésről számolt be s örömmel jelentette, hogy a szerbek teljes lelkesedéssel pártolják a magyarságnak gazdasági önállóságra való törekvéseit.

Árviz-veszedelmek.

Budapest, április 8. Az ország számos részéből tesznek jelentést árvizekről. Csáktornyan a Ternara patak megáradt s mélyebb helyen lakásokat komoly veszedelem fenyegette. A kivezényelt tűzoltóság a töltéseket megerősítette. A zágráb — csáktornyai vonaton az árviztől megrongált töltések miatt csak átszállással lehetett közlekedni. — Déváról jelentik: a Maros a gátat átszakította 800 holdnyi terület viz alatt áll. Az ár nő s veszedelem fenyegeti az u. n. Görög külváros is. — Szikszórol jelentik: a megáradt Hernád Czéce, Varsoly és Encs községeket elöntötte.

Sztrájkolók dinamitmerénylete.

Nagybánya, április 8. Az itteni bányásztrájk egyre nagyobb arányokat ölt. — Ma ismeretlen tettes dinamitot dobott a bányagazgatósági épület felé, amely célját tévesztve, a megáradt folyóba esett. Dacára ennek a robbanás következtében az épület ablakai betörték.

A dunapataji választás.

Budapest, április 8. Dunapatajon ma vette kezdetét a pótválasztás Ganze János és Muza Gyula független jelöltek közt. Muza a központ jelöltje s támogatására Nagy György és Madarász József országos képviselők is ideérkeztek a választási elnök Gauze jóbarátja halatlan erőszakoskodásokat fejtet ki

utóbbi érdekében, így Nagy és Madarász országos képviselőket a választási teremből csendőrökkel vezettette ki. Erről azonnal jelentést tettek a belügyminiszternek. A választás nagy izgalmak közt folyik s éjjel Muzaénak 1758, Gauvernek 1504 szavazata van.

Vasutasok fizetésrendezése.

Budapest, április 8. Vasárnap mozgalmas gyűlést tartottak a Magyar Vasutasok Országos Szövetsége budapesti északi kerületének tagjai. A gyűlésen több személyes felszólalás történt olyan irányban, hogy a vasutasok fizetésrendezése elodáztatik. Végül elfogadták dr. Bezerédi Abel és 80 társának ama indítványát, melyszerint hassanak oda, hogy a fizetésrendezés 1907 január 1-től számítassék. Kimondták továbbá, hogy a máv. igazgatóságának eljárását, amellyel a raktári személyzet munkaidejének szabályozását még mindig nem intézte el, rosszalja s ebben a szövetség személyes megsértését látja.

Leszurták az utcán.

Nagyvárad, április 8. A város legforgalmasabb részén, a Rákóczi-uton ma ismeretlen tettes szíven szurta Jámbor Sándor törvényszéki irnokot. A gyilkossággal Szabó Jenő, bírósági végrehajtót gyanúsítják, aki a meggyilkolttal egy leánynak udvarolt.

TOURISTA INGEK
4 ÉS 5
FEKETEENÉL
KORONA

Törvényszék.

§ **Uj albiró.** A király dr. Kovács Ferenc debreceni ítélőtáblai bírósági jegyzőt a püspökladányi kir. járásbíróhoz albiróvá nevezte ki.

Az örvény szélén.

— Regény. —

Margit is úgy járt, hogy rendszeren mikor csak úgy égett az arca a pirosságtól, olyankor jött be a mama a konyhából valamiért a szobába.

A mamák pedig nem azért mamák, hogy a szemük éles ne legyen, különösen akkor, ha szerelmes magzatjuk van előttük és legkülönösebben, mikor szerelmes magzatjuk azt szeretné, hogy ne lásson meg rajta a mama semmit.

Igy hát Berkesné éles szeme is rögtön észrevette a szokatlan pirosságot Margit arcán.

Már pedig, ha a mamák valami szokatlanságot vesznek észre, nem volnának igazán méltók az anyai méltóságra, ha nem kutatták, hogy ugyan mi az oka annak a szokatlanságnak. (Folyt. köv.)

Női felöltő áruház

Angol aljak 5 koronától kezdve. ■ Diszitett női kalapok 3 koronától kezdve. ■ Női és leány felöltők és gyermekruhák óriási választékban kaphatók 328

RÓZSA IGNÁCZ

Debreczen legnagyobb női felöltő-áruházában, Kistemplom-bazár.

Kistemplom-bazár.

László Zsigmond
állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Fogatosított helyben és vidéken:

! **Állatvizsgálatokat, védő-
ojtásokat, heréléseket, tu-
berkulinozási eljárásokat,
állatbiztosításokat, állat-
állományok rendszeres
évi felügyeletét, kosmeti-
kai operatiókat.** !

Debreczen, Csapó-u. 30.

Tavaszi női divatujdonságok.

Szines és mintázott kosztüm- és divat-
= kelmékből gyönyörű választékot =
tartunk. Angol és francia Bluzszövetek
a legujabb kivitelekben. Divat bluz-
selymek a legelőkelőbb forrásokból.
Fekete és szines divatnapernyőkből
remek választék. Állandó nagy raktár
Fekete gyászkelméből

SZABÓ LAJOS FIAI
vászon-, divat- és szőnyegáruházában.
= Mintákkal kívánatra készséggel =
szolgálunk. 198

Donogán és Somossy
céghez Debreczen, Kistemplombazár
megérkeztek a tavaszi divat
gyönyörű ujdonságai!!

Zsolnai és brassói szövetek.
Angol és Francia divatkelmék.
Bluz selymek. Napernyők. Övek.
Menyasszonyi kelengye. — Kész fehérnemű.
Óriási szőnyegraktár

Köszvény! ellen ezernél több ki-
váló orvos és tanár
ajánlja és rendeli
betegeinek a híros

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert.
egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k.
65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bórmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő 11
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
Debreczen. **Csuz!**

Modern lakóházak, villák
valamint egyéb

épületek tervezését

és felépítését, művezetést, épületbec-
lést stb. vállal,

Pavlovits Károly
műépítész 21
Debreczen, Kossuth-utca 26. sz.

Értesítés.

Selejtezési árusításunk alkalmával,
mely április 30-ig tart, a most érkezett

saison ujdonságok

is rendkívül olcsó árban árusítatnak el

Bosznay J. és Társa
Debreczen, Kossuth-u. 5.
325

Alkalmi eladást rendez

a „NYAKKENDŐ KIRÁLY”

férfi kalapok, nyakkendők, ingek és utazó
bőröndökben. — Cégvezető: RÓZSA LAJOS. 329

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

== Apró hirdetések előre fizetendők. ==

Szülésznő lakásán szülő nőt fogad és hölgyeknek tanácsosál szolgál. Cim a kiadóhivatalban.

Linoleum szobapadló-lack 1 kgos dobozban 65 és 70 kr., **Borostyán** szobapadló-lack 60 és 65 kr., **Parketto-viasz** 1 kgos doboz 1 frt 40 kr., **Brunoleum** matt butorok tisztításához, a legjobb minőség. **Kályha-ozüstöző**, tartós fényű. Mindenféle festékek legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása csakis **Térel J. utóda** cégnél, Hatvan-utca 13. sz.

ELADÓ

324

6-os Magyar Állami jó karban levő
7 éves gőzcséplőgép.
Értekezhetni Debreczen, Piacz-u. 83.

Olcso, kijátszott mesterhegedű azonnal eladó Vörösmarty-utca 11. sz. a. 257

Keresek három szobás, előszobás lakást hozzátartozókkalval, lehetőleg a Nagytemplom körül, május 1-re. Cim a kiadóhivatalban.

Jókai

összes művei
1-100 diszkötésben, új,
250 forint helyett csak

◀ 150 forint ▶

Harmathy

könyvüzletében 52
Füvészkert-utca 14.
Telefon 374.

Könyvjegyzék ingyen.

„VERGE“ egészségi szivarkahüvelyek főraktára.

Villamos világítás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplicáltabb munkákat. 128

FÖLDVÁRI L.,

„Debreczeni Első
Elektrotechnikai vállalat.“ Kossuth-utca 1.

Lapelárusítók, fiuk, asszonyok, férfiak újságárusításra felvételnek a „DEBRECZEN“ kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Biztos eredményt ér el mindenki, ha a
DEBRECZEN
apróhirdetési rovatát igénybe veszi.

Kiadóhivatal: Arany János-utca
2-dik szám.

HIRDESSÜNK

DEBRECZEN

című politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Remek választék

Jó mosó zsefkézből (férfi ingre és női blúzra), kartonokból, batistokból. — Gyönyörű szövet, csipke-, tűl-függönyök és storok. Ágy- és asztalterítők, szőnyegek. Cókusz lábtörölők. Divatos harisnyák és zsebkendők. Nyári paplanok, fürdő köpenyek, fürdő lepedők és egyéb tavaszi és nyári czikkek. Férfi-, női- és gyermek kész főhőrneműek. 288

* Menyasszonyi keletyék. *

Kardos Lászlónál,

Debreczen, Kossuth-utca 9. sz.

Kitünő minőségű

== pörkölt ==

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható 24

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében
Piacz- és Miklós-utca sarok.

Tüdőbajok (Hektika)

a légzőszervek idült katarussal ellen jobb minden hirtetett svindlinél az általánosan ismert „CASTILLIO FENYŐSZIRUP“. Enyhíti a köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást, fokozza a beteg étvágyát, megszünteti a vérköpést. 1 üveg 2 korona 40 fillér. Ehhez való (súlyos esetben) „GUAJACOLIN“ pirulák 1 doboz 3 korona. „SYR HYPOPHOSP Co. KUN“, vérszegények, sápkórosoknak, kiknek sokat fáj a hátuk közepe, ki megy belőlük egy kis dolog után a jártányi erő, kiknek rendszeresen naponként fáj a fejük, lesóványodott gyengék, kik hizni, erősödni kívánnak, a legjobb hizlaló, szövetalkotó szer, a legtöbb helybeli orvos ur által ajánlva. 1 üveg 2 korona 40 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár TÖRÖK J., Budapest.

Kun István, gyógyszerész

vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmetique Matilde“. (Alapított a hasonló nevű párisi laboratorium mintájára 1895-ben, Budapestben.) 258

Hajduszovátton, Debreczen mellett, Kossuth-utca.

Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

47 kiló volt

Dr. Gera Attila volosánkai ur, aki a tüdővészéből ennyire kigyógyult a Castillio fenyőszörptől és meghízott a Hypophosphát-szörptől. 120 kiló lett.

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szagatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszlító szer is páratlan!

Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzsébe (ischiás) ellen feltalált összes szerek között.

1 üveg tölgyfa-balzsam ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszerárban Debreczenben.